



GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

283 / LPS
14022014

74/25.08.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 11 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată*, inițiată de domnii deputați independenți Dumitru Ovidiu Ioan, Mihai Aurelian, Mihai Tararache, Blăjuț Viorel, de domnul deputat PP-DD Marian Ion Cristinel și de domnul deputat UNPR Pușcaș Iacob (**Bp. 753/2013**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art. 11 din *Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată*, cu modificările și completările ulterioare, propunând, în principal, următoarele:

- modificarea alin. (1) în sensul adăugării unor lucrări, celor existente, pentru care cerința autorizației de construire nu este necesară, lucrări care vizează, în general, modificări interioare la construcții, și anume: *reparații și înlocuiri de tâmplărie interioară în situația în care se schimbă materialele din care sunt realizate respectivele lucrări; lucrări și reparații reprezentând finisaje interioare-tencuieli, placaje, altele asemenea;*

- modificarea alin. (3) în sensul eliminării obligației obținerii autorizației de construcție aferente pentru lucrările care se execută la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate;

- inserarea unui nou alineat, alin. (3¹), care vizează exceptarea de la autorizare a categoriilor de lucrări prevăzute la lit. b)-j) și m)) ale alin. (1) care se execută la construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate.

II. Observații

1. Așa cum rezultă din Expunerea de motive, prin inițiativa legislativă se intenționează modificarea și completarea art. 11 din *Legea nr. 50/1991*, „în sensul eliminării situației în care pentru anumite lucrări ce vizează în general modificări interioare la construcții aflate în zone protejate să fie necesară obținerea autorizației de construire”. Astfel, printre lucrările pentru care nu ar mai fi necesară autorizația respectivă, sunt menționate inclusiv unele lucrări *”pentru construcțiile amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate”*, precum și de *”restaurare a componentelor artistice”*. În justificarea eliminării necesității autorizației de construire pentru astfel de lucrări se mai susține că lucrările respective *”sunt catalogate în Legea nr. 50/1991 ca fiind lucrări care nu modifică structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural al construcțiilor, prin urmare acestea nu afectează nici clădirile din jur”*, astfel că nu ar fi *„justificată obligativitatea obținerii acestora în cazul clădirilor aflate în zone protejate, principiul fiind același, respectiv că nu afectează construcțiile din jur și/sau tipicul zonei protejate”*.

Conform justificării prezentate de către inițiatori, lucrările de tâmplărie interioară, finisaje interioare, modificări și înlocuiri de sobe, zugrăveli sunt intervenții care nu afectează nici clădirile din jur.

În acest context, considerăm că trebuie menționat un aspect esențial, și anume că în cazul clădirilor monumente istorice substanța și valoarea lor arhitecturală și istorică este dată inclusiv de finisaje, tâmplărie, pardoseli, fațade, tencuieli, sisteme de încălzire și alte elemente de construcție situate în interiorul construcției.

Pe de altă parte, trebuie ținut cont și de faptul că fațadele, terasele, acoperișurile și alte asemenea aparținând construcțiilor situate în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate au o deosebită valoare ambientală și aceasta justifică necesitatea autorizării intervențiilor de substanță asupra acestor elemente care pot afecta punerea în valoare a monumentelor istorice și a construcțiilor cu valoare protejată de lege.

2. Potrivit art.2 din Legea nr. 50/1991, „Autorizația de construire constituie actul final de autoritate al administrației publice locale pe baza căruia este permisă executarea lucrărilor de construcții corespunzător măsurilor prevăzute de lege referitoare la amplasarea, conceperea, realizarea, exploatarea și postutilizarea construcțiilor” și „se emite în baza documentației pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, elaborată în condițiile prezentei legi, în temeiul și cu respectarea prevederilor documentațiilor de urbanism, avizate și aprobate potrivit legii” (alin.(1) și (2)), etapele procedurii de autorizare fiind prevăzute la alin.(2¹) al aceluiași articol.

Potrivit art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.50/1991, „Construcțiile civile, industriale (...) pentru infrastructură de orice fel sau de oricare altă natură se pot realiza numai cu respectarea autorizației de construire, precum și a reglementărilor privind proiectarea și executarea construcțiilor pentru: (...) „lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la anexele acestora, identificate în același imobil - teren și/sau construcții, la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor și în zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la construcții cu valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate”.

Astfel, autorizația de construire (precedată de etapele procedurale aferente incluzând întocmirea documentelor și obținerea avizelor conforme prealabile, potrivit legii), constituie actul final al autorității - prin care însuși solicitantul acesteia/deținătorul imobilului ia cunoștință/trebuie să se asigure de îndeplinirea tuturor obligațiilor legale ce revin, atât acestuia, cât și tuturor factorilor implicați (proiectanți, arhitecți, constructori etc.) potrivit regimului juridic al disciplinei/calității în construcții și respectiv, regimului juridic de protecție (special), precum cel aplicabil monumentelor

istorice/zonelor de protecție - astfel că, în lipsa autorizației de construire, cei interesați ar putea proceda la executarea, fie de către ei înșiși, fie prin persoane nespecializate/neautorizate, a lucrărilor vizate, cu nerespectarea reglementărilor în vigoare aferente unor astfel de lucrări.

De asemenea, pentru autorizarea lucrărilor „*în zonele asupra cărora s-a instituit, potrivit legii, un anumit regim de protecție prevăzut în planurile de amenajare a teritoriului și în documentațiile de urbanism aprobate*”, sunt aplicabile inclusiv dispozițiile art.10 lit. a) și b), potrivit cărora, „*în zonele construite protejate, în zonele de protecție a monumentelor istorice, definite potrivit legii, și în ansamblurile de arhitectură și siturile arheologice solicitantul va obține avizul conform al Ministerului Culturii, pe baza documentațiilor de urbanism avizate și aprobate conform legii*”.

3. *Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările ulterioare*, definește zona de protecție ca suprafața delimitată în jurul unor bunuri de patrimoniu construit sau natural, al unor resurse ale subsolului, în jurul sau în lungul unor oglinzi de apă etc. și în care se instituie servituți de utilitate publică și de construire pentru păstrarea și valorificarea acestor resurse și bunuri de patrimoniu și a cadrului natural aferent.

Art. 11 alin. (1) din *Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare*, instituie principiul general, conform căruia, orice intervenție asupra imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice se realizează numai în condițiile stabilite de lege. În aplicarea acestui principiu, legea prevede imperativ că “*intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii [...].*”(art. 24 alin. (1) din *Legea nr. 422/2001*)

În recunoașterea regimului special al imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice, legea instituie în beneficiul proprietarilor facilitatea de reducere cu 50% a taxelor de autorizare pentru lucrările finanțate de aceștia, necesare pentru păstrarea integrității fizice și a cadrului construit al monumentelor.

De asemenea, constituie contravenții la regimul de protejare a monumentelor istorice neprecizarea în certificatul de urbanism a necesității obținerii avizului Ministerului Culturii pentru lucrările propuse la

monumente istorice, în zona de protecție a acestora, ori în zonele protejate, precum și eliberarea autorizațiilor de construire/desființare pentru lucrări la monumente istorice și în zonele protejate, fără avizul Ministerului Culturii.

Legea nr. 50/1991 prevede că pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții în zonele construite protejate și în zonele de protecție a monumentelor istorice solicitantul va obține avizul conform al Ministerului Culturii.

Prin excepție de la principiul general al obligativității autorizării executării lucrărilor de construcții, art. 11 din Legea nr. 50/1991 stabilește, la alin.(1), categoriile de lucrări care pot fi executate fără autorizație de construire, dar restricționează în mod explicit aplicarea acestei excepții în situația în care lucrările prevăzute la alin.(1) se execută la construcții care sunt monumente istorice clasate sau în curs de clasare, sunt amplasate în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate, ori reprezintă construcții cu valoare arhitecturală și istorică deosebită, stabilite în condițiile legii.

În plus, din cele prezentate mai sus rezultă că prevederile art. 11 al Legii nr.50/1991 nu însumează/nu pot înlocui întreg cadrul legislativ aplicabil autorizării și disciplinei/calității în construcții, amenajării teritoriului și urbanismului (Legea nr. 350/2001) *(inclusiv cu privire la întocmirea documentelor/proiectelor tehnice aferente), precum și protejării monumentelor istorice (inclusiv art.36 din Legea nr.422/2001)*, iar în lipsa autorizației de construire proprietarul nu s-ar putea considera eliberat/exonerat de toate obligațiile legale ce revin atât acestuia, cât și altor persoane fizice/juridice direct implicate *(proiectanți, arhitecți, executanți, emitenți ai actelor administrative aferente etc., în conformitate cu legislația în vigoare)*.

Or, executarea, în lipsa autorizației aferente, a oricăror lucrări de intervenții la clădirile care constituie monumente, inclusiv la tâmplăria interioară a acestora, și/sau care sunt situate în zone de protecție a acestora, chiar dacă aparent nu ar afecta structura de rezistență și/sau aspectul arhitectural, ar putea avea numeroase consecințe negative *(de ex., chiar și în cazul restaurării/curățării acestora de către persoane nespecializate, cu ajutorul unor substanțe necorespunzătoare/cu efect corosiv în timp etc.)*, inclusiv sub aspectul afectării ireversibile a monumentelor/zonelor de protecție respective, cu atragerea răspunderii penale aferente pentru toți factorii implicați, după cum este cazul.

Dat fiind importanța asigurării respectării întregii legislații aplicabile domeniului vizat/îndeplinirii obligațiilor aferente de către toți factorii implicați, inclusiv sub aspectul preventiv al unor astfel de consecințe, potrivit art.24 din Legea nr.50/1991, constituie infracțiune inclusiv fapta de „*executare, fără autorizație de construire sau de desființare, ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, a lucrărilor prevăzute la art.3 lit.b)*”, respectiv, pentru orice lucrări care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice/construcții amplasate în zone de protecție.

Astfel, având în vedere cele prezentate mai sus, considerăm că soluțiile legislative preconizate la **Articolul unic pct.1-3** apar ca afectând regimul juridic special aferent lucrărilor la imobilele din zonele protejate, potrivit legislației în vigoare.

Totodată, în măsura în care, prin eliminarea referirii exprese la art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.50/1991 din conținutul actualului art.11 al acesteia (**Articolul unic pct.2**), precum și prin exceptarea de la autorizare a mai multor categorii de lucrări (de la lit.b)-j) și m)) la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor/zonelor construite protejate (**Articolul unic pct.3**), s-ar intenționa și dezincriminarea, implicită, a faptelor care constituie infracțiuni în condițiile actualului art.24 alin.(1) lit.a) din lege, pe lângă faptul că soluțiile respective nu pot fi susținute, mai învederăm că, potrivit art.36 din *Legea nr.187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr.286/2009 privind Codul penal*:

„Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 24 va avea următorul cuprins:

"ART. 24 Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă următoarele fapte:

a) executarea fără autorizație de construire sau de desființare ori cu nerespectarea prevederilor acesteia a lucrărilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b), c), e) și g), cu excepțiile prevăzute de lege;

b) continuarea executării lucrărilor după dispunerea opririi acestora de către organele de control competente, potrivit legii;

c) întocmirea ori semnarea documentațiilor tehnice - D.T. necesare pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a proiectelor tehnice și a documentațiilor de execuție, pentru alte specialități

decât cele certificate prin diplomă universitară, în condițiile prevăzute la art. 9.(...)”

Astfel, prin art.24 lit. a) al Legii nr.50/1991, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.187/2012, sunt incriminate faptele de executare fără autorizație de construire sau de desființare ori cu nerespectarea prevederilor acesteia atât a lucrărilor prevăzute la **lit.b)** a alin.(1) al art.3, cât și a altor lucrări, respectiv, a celor prevăzute la lit.c), **e)** și g) ale aceluiași alineat, cu excepțiile prevăzute de lege.

Prin urmare, considerăm că adoptarea propunerii legislative ar putea crea premisele executării necontrolate de lucrări de intervenție la construcții amplasate în zone de protecție a monumentelor istorice și în zone construite protejate, fapt de natură să conducă la afectarea/distrugerea expresiei arhitecturale a clădirilor și a caracterului urbanistic, ambiental, istoric, al cadrului construit al zonelor, prin care se conferă acestora identitate specifică.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere argumentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului